

**TRIMITERILE PRELIMINARE
ALE INSTANTELOR DIN
ROMÂNIA LA CJUE**

**CULEGERE ADNOTATĂ
DE JURISPRUDENȚĂ
(2017)**

VOLUMUL IX

**MIHAI ȘANDRU
MIHAI BANU
DRAGOȘ CĂLIN
(Coordonatori)**

**TRIMITERILE PRELIMINARE
ALE INSTANTELOR DIN
ROMÂNIA LA CJUE**

**CULEGERE ADNOTATĂ
DE JURISPRUDENȚĂ
(2017)**

VOLUMUL IX

**EDITURA UNIVERSITARĂ
București, 2019**

Redactor: Gheorghe Iovan
Tehnoredactor: Ameluța Vișan
Coperta: Monica Balaban

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.) și inclusă de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (C.N.A.T.D.C.U.) în categoria editurilor de prestigiu recunoscut.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ȘANDRU, MIHAI

Trimiterile preliminare ale instanțelor din România la CJUE / Mihai Șandru, Mihai Banu,

Dragoș Călin (coord.). - București : Editura Universitară, 2014-2019

9 vol.

ISBN 978-606-591-923-5

Vol. 9 : Culegere adnotată de jurisprudență (2017). - 2019. -

Conține bibliografie. - ISBN 978-606-28-0930-0

I. Banu, Mihai
II. Călin, Dragoș

347.99(4)(094.9)“2007/2013”

341.217(4) UE

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/9786062809300

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate, nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul Editurii Universitare

Copyright © 2019
Editura Universitară
Editor: Vasile Muscalu
B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București
Tel.: 021.315.32.47
www.editurauniversitara.ro
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

Distribuție: tel.: 021.315.32.47 / 07217 CARTE / 0745.200.357
comenzi@editurauniversitara.ro
O.P. 15, C.P. 35, București
www.editurauniversitara.ro

CUPRINS

Al nouălea volum al repertoriului dosarelor privind trimiterile preliminare provenite din România – Câteva precizări introductive	IX
Lista abrevierilor și acronimelor utilizate	XI
122. CAUZA C-12/17, DICU	
Politica socială; organizarea timpului de lucru; dreptul la concediul anual plătit.....	4245
122.1. Curtea de Apel Cluj, Secția I Civilă, Încheierea din 11 octombrie 2016	4245
122.2. Concluziile Avocatului General Paolo Mengozzi prezentate la 20 martie 2018, EU:C:2018:195.....	4259
122.3. CJ, Hotărârea din 4 octombrie 2018, EU:C:2018:799	4270
122.4. Curtea de Apel Cluj, Secția I Civilă, Decizia civilă nr. 1482/A din 29 octombrie 2018, RO:CACLJ:2018: 066.001482.	4278
123. CAUZA C-69/17, SIEMENS GAMESA RENEWABLE ENERGY ROMÂNIA	
Fiscalitate; taxă pe valoarea adăugată.....	4292
123.1. Curtea de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, Încheierea din 16 noiembrie 2016	4292
123.2. Curtea de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, Încheierea din 8 noiembrie 2017	4304
123.3. CJ, Hotărârea din 12 septembrie 2018, EU:C:2018:703 ..	4306
123.4. Curtea de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, Sentința civilă nr. 5544 din 28 decembrie 2018, RO:CABUC:2018:023.005544	4315
124. CAUZA C-76/17, PETROTEL LUKOIL ȘI GEORGESCU	
Taxă cu efect echivalent taxelor vamale;	
taxă aplicată produselor petroliere exportate	4338
124.1. Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, Încheierea din 17 noiembrie 2016	4338
124.2. CJ, Hotărârea din 1 martie 2018, EU:C:2018:139	4352
124.3. Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de contencios administrativ și fiscal, Decizia nr.3471 din 22 octombrie 2018..	4360
125. CAUZA C-81/17, ZABRUS SIRET	
Fiscalitate; taxă pe valoarea adăugată.....	4381
125.1. Curtea de Apel Suceava, Secția de contencios administrativ și fiscal, Încheierea din 23 ianuarie 2017	4381
125.2. CJ, Hotărârea din 26 aprilie 2018, EU:C:2018:283	4390

125.3. Curtea de Apel Suceava, Secția de contencios administrativ și fiscal, Decizia nr.2556 din 18 iunie 2018, RO:CASVA:2018:036.002556.....	4401
126. CAUZA C-104/17, CALI ESPROU	
Recuperarea și reciclarea deșeurilor; contribuție la un fond național pentru mediu; principiul „poluatorul plătește”	4413
126.1. Curtea de Apel Pitești, Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Încheierea din 2 februarie 2017	4413
126.2. CJ, Hotărârea din 15 martie 2018, EU:C:2018:188	4421
126.3. Curtea de Apel Pitești, Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Decizia nr. 1175/R-CONT din 17 mai 2018, RO:CAPIT:2018:002.001175	4429
127. CAUZA C-119/17, LUPEAN ȘI LUPEAN	
Clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii	4440
127.1. Tribunalul Sibiu, Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Încheierea din 15 decembrie 2016.....	4440
127.2. CJ, Ordonanța din 22 februarie 2018, EU:C:2018:103.....	4447
127.3. Tribunalul Sibiu, Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Sentința nr. 276 din 31 mai 2018, RO:TBSIB:2018:004.000276	4454
127.4. Curtea de Apel Alba Iulia, Secția a II-a civilă, Decizia nr. 95 din 7 martie 2019, RO:CAALB:2019:039.000095	4459
128. CAUZA C-133/17, PODILĂ ȘI ALȚII	
Securitatea și sănătatea lucrătorilor la locul de muncă; încadrare ca loc de muncă care expune lucrătorii unor condiții speciale sau deosebite	4474
128.1. Curtea de Apel Cluj, Secția I Civilă, Încheierea din 16 ianuarie 2017.....	4474
128.2. CJ, Hotărârea din 21 martie 2018, EU:C:2018:203	4483
128.3. Curtea de Apel Cluj, Secția a IV-a pentru litigiile de muncă și asigurări sociale, Decizia civilă nr. 1619/A din 19 noiembrie 2018, RO:CACLJ:2018:066.001619	4493
129. CAUZA C-134/17, MUCEA	
Securitatea și sănătatea lucrătorilor la locul de muncă; încadrare ca loc de muncă care expune lucrătorii unor condiții speciale sau deosebite	4505
129.1. Curtea de Apel Cluj, Secția I Civilă, Încheierea din 16 ianuarie 2017.....	4505
129.2. CJ, Hotărârea din 21 martie 2018, EU:C:2018:203	4522
129.3. Curtea Constituțională, Decizia nr.655 din 30 octombrie 2018	4532
129.4. Curtea de Apel Cluj, Secția a IV-a pentru litigiile de muncă și asigurări sociale, Decizia civilă nr. 291/A din 25 februarie 2019, RO:CACLJ:2019:066.000291	4543

130. CAUZA C-147/17, SINDICATUL FAMILIA CONSTANȚA ȘI ALȚII	
Politică socială	4563
130.1. Curtea de Apel Constanța, Secția I Civilă, Încheierea din 8 februarie 2017	4563
130.2. Concluziile Avocatului General Nils Wahl prezentate la 28 iunie 2018, EU:C:2018:518	4579
130.3. CJ, Hotărârea din 20 noiembrie 2018, EU:C:2018:926	4599
131. CAUZA C-159/17, DOBRE	
Sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (TVA); nerecunoașterea dreptului de deducere a TVA	4619
131.1. Curtea de Apel Constanța, Secția a II-a Civilă, de contencios administrativ și fiscal, Încheierea din 8 februarie 2017	4619
131.2. CJ, Hotărârea din 7 martie 2018, EU:C:2018:161	4631
131.3. Curtea de Apel Constanța, Secția a II-a Civilă, de contencios administrativ și fiscal, Decizia civilă nr.936/CA din 28 iunie 2018, RO:CACTA:2018:017.000936	4639
132. CAUZA C-211/17, TOPAZ	
Protecția consumatorilor; apropierea legislațiilor	4648
132.1. Curtea de Apel Bacău, Secția I Civilă, Încheierea din 24 noiembrie 2016.....	4648
133. CAUZA C-392/17, SINDICATUL ENERGIA ORADEA	
Politica socială; apropierea legislațiilor	4662
133.1. Curtea de Apel Oradea, Secția I Civilă, Încheierea din 20 martie 2017.....	4662
133.2. CJ, Ordonanța Președintelui Curții din 15 iunie 2018, EU:C:2018:491.....	4699
133.3. Curtea de Apel Oradea, Decizia civilă nr.492/A/2018 din 25 mai 2018, RO:CAORA:2018:002.000492.....	4700
134. CAUZA C-400/17, SCRIPNIC ȘI ALȚII	
Protecția consumatorilor	4715
134.1. Tribunalul Dolj, Secția a II-a Civilă, Încheierea din 27 aprilie 2017	4715
134.2. Tribunalul Dolj, Secția a II-a Civilă, Trimitere preliminară către CJ	4720
134.3. CJ, Ordonanța Președintelui CJ din 30 octombrie 2017, EU:C:2017:832	4727
134.4. Tribunalul Dolj, Secția a II-a Civilă, Decizia civilă nr. 224 din 8 martie 2018, RO:TBDLJ:2018:186.000224.....	4728

Al nouălea volum al repertoriului dosarelor privind trimerile preliminare provenite din România – Câteva precizări introductive

Al nouălea volum din *Trimerile preliminare ale instanțelor din România la CJUE. Culegere adnotată de jurisprudență (2017)* include 13 de cauze, după cum urmează: cauza C-12/17, *Dicu* (politica socială; organizarea timpului de lucru; dreptul la concediul anual plătit), cauza C-69/17, *Siemens Gamesa Renewable Energy România* (fiscalitate; taxă pe valoarea adăugată), cauza C-76/17, *Petrotel Lukoil și Georgescu* (taxă cu efect echivalent taxelor vamale; taxă aplicată produselor petroliere exportate), cauza C-81/17, *Zabrus Siret* (fiscalitate; taxă pe valoarea adăugată), cauza C-104/17, *Cali Esprou* (recuperarea și reciclarea deșeurilor; contribuție la un fond național pentru mediu; principiul „poluatorul plătește”), cauza C-119/17, *Lupean și Lupean* (clauze abuzive în contractele încheiate cu consumatorii), cauza C-133/17, *Podilă și alții* și cauza C-134/17, *Mucea* (ambele, securitatea și sănătatea lucrătorilor la locul de muncă; încadrare ca loc de muncă care expune lucrătorii unor condiții speciale sau deosebite, cauza C-147/17, *Sindicatul Familia Constanța și alții* (politică socială), cauza C-159/17, *Dobre* (sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată; nerecunoașterea dreptului de deducere a TVA), cauza C-211/17, *Topaz* (protecția consumatorilor; apropierea legislațiilor), cauza C-392/17, *Sindicatul Energia Oradea* (politica socială; apropierea legislațiilor), cauza C-400/17, *Scripnic și alții* (protecția consumatorilor).

Am prezentat în cadrul fiecărui dosar hotărârile instanțelor române, alături de deciziile pronunțate de Curtea de Justiție. Intervențiile asupra hotărârilor au fost reduse și au constat în îndreptarea tacită a unor erori minore, în uniformizarea pe cât posibil a unor referințe și în semnalarea unor formulări mai puțin reușite, iar notele de subsol sunt menite să aducă câteva precizări și să actualizeze referiri la dispoziții ale dreptului UE. Am înlocuit acolo unde a fost posibil referirile făcute la coduri cu abrevieri incluse în lista enumerată la începutul volumului: *C.civ.*, *C.fisc.*, *C.pen.*, *C.pr.civ.*, *C.pr.fisc.*, *C.pr.pen.*.

Demersul este susținut de Asociația Română de Drept și Afaceri Europene (ARDAE), de Centrul de Studii de Drept European (CSDE) al Institutului de Cercetări Juridice al Academiei Române și de Asociația Forumul Judecătorilor din România (FJR).

Lista tuturor trimerilor preliminare provenite din România este accesibilă la <http://iaduer.ro/> și este actualizată în permanență. Am avut în vedere evoluțiile legislative, de doctrină și jurisprudență de până la 1 aprilie 2019.

Mihai ȘANDRU
Mihai BANU
Dragoș CĂLIN

LISTA ABREVIERILOR ȘI ACRONIMELOR UTILIZATE

AETR	Acordul european privind activitatea echipajelor vehiculelor care efectuează transporturi rutiere internaționale
AFM	Administrația Fondului pentru Mediu
AFP	Administrația Finanțelor Publice
ANAF	Agencia Națională de Administrare Fiscală
ANPC	Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor
ARR	Autoritatea Rutieră Română
av.	avocat
BEJ	biroul executorului judecătoresc
CCR	Curtea Constituțională a României (<i>cu varianta „CC”</i>)
C.civ	Codul civil
C.com	Codul comercial
CDFUE	Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (<i>a se vedea și „carta”</i>)
C(E)E	Comunitatea (Economică) Europeană / Tratatul de instituire a Comunității (Economice) Europene (<i>cu varianta „TCE”</i>)
CECO	Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului
CEDO	Convenția europeană a drepturilor omului / Curtea Europeană a Drepturilor Omului
C.fisc.	Codul fiscal
CJ	Curierul Judiciar (CH Beck)
C(E)J	Curtea (Europeană) de Justiție (<i>cu varianta „CJE”</i>)
CJCE	Curtea de Justiție a Comunităților Europene (anterior Tratatului de la Lisabona)
CJP	casă județeană de pensii
CJUE	Curtea de Justiție a Uniunii Europene
CNPAS	Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale
CNVM	Comisia Națională a Valorilor Mobiliare
C.pen.	Codul penal
C.pr.civ.	Codul de procedură civilă
C.pr.fisc.	Codul de procedură fiscală
C.pr.pen.	Codul de procedură penală
CSM	Consiliul Superior al Magistraturii
carta	Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene
coord.	coordonator
DAE	dobândă anuală efectivă
DGAMC	Direcția Generală de Administrare a Marilor Contribuabili
DGFP	Direcția Generală a Finanțelor Publice
DGRFP	Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice
DIICOT	Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism
DNA	Direcția Națională Anticorupție

dos.	dosar
ECLI	European Case Law Identifier
ECR	European Court Reports (ediția în limba engleză; din anul 1989, partea I – Curtea de Justiție, partea a II-a – Tribunalul Uniunii Europene)
ed.	ediție
en.	englez / britanic
Euratom	Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice
f.	filă
fr.	francez(ă)
HG	Hotărâre a Guvernului
<i>ibidem</i>	în același loc
<i>idem</i>	același autor
IGPR	Inspectoratul General al Poliției Române
IM	Inspecția Muncii
ind.	indice
<i>infra</i>	mai jos (în lucrare)
ÎCCJ	Înalta Curte de Casație și Justiție (<i>cu variantele „I.C.C.J.” sau „ICCJ”</i>)
ISCTR	Inspectoratul de Stat pentru Controlul Transportului Rutier
JO	Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (seria „L” – Legislație, seria „C” – Comunicări și Informații)
jud.	județ
lit.	litera
loc.	localitate
MAI	Ministerul Administrației și Internelor
MDRTCA	Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice
M.Of.	Monitorul Oficial al României
mun.	municipiu
NCC	noul Cod civil
NCPC	noul Cod de procedură civilă
n.n.	nota autorului / nota noastră (a autorului)
OG	ordonanța Guvernului
OLAF	Oficiul European de Luptă Antifraudă
OMFP	ordin al ministrului finanțelor publice
<i>op. cit.</i>	lucrarea citată
OSIM	Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci
OUG	ordonanța de urgență a Guvernului
par.	paragraful
pct.	punctul
Rec.	Recueil de la jurisprudence de la Cour de justice des Communautés européennes et du Tribunal de première instance des Communautés européennes (ediția în limba franceză; din anul 1989, partea I – Curtea de Justiție, partea a II-a – Tribunalul Uniunii Europene)

Rep.	(începând cu anul 2007) Repertoriul jurisprudenței Curții de Justiție a Comunităților Europene și a Tribunalului de Primă Instanță a Comunităților Europene (ediția în limba română) (partea I – Curtea de Justiție; partea a II-a – hotărârile Tribunalul Uniunii Europene)
RRDE(C)	Revista română de drept european (comunitar) (Wolters Kluwer Romania)
s.n.	sublinierea noastră (a autorului)
<i>supra</i>	mai sus, anterior (în lucrare)
TFUE	Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (Tratatul de la Lisabona)
TUE	Tratatul privind Uniunea Europeană (Lisabona)
TUE	Tribunalul Uniunii Europene
TVA	taxă pe valoarea adăugată
UE	Tratatul privind Uniunea Europeană (anterior Lisabona)
UE	Uniunea Europeană
VCPC	vechiul Cod de procedură civilă
vol.	volum

122. CAUZA C-12/17, DICU
Politica socială; organizarea timpului de lucru; dreptul la
concediul anual plătit

122.1. Curtea de Apel Cluj, Secția I Civilă, Încheierea din 11 octombrie 2016

122.2. Concluziile Avocatului General Paolo Mengozzi prezentate la 20 martie 2018, EU:C:2018:195

122.3. CJ, Hotărârea din 4 octombrie 2018, EU:C:2018:799

122.4. Curtea de Apel Cluj, Secția I Civilă, Decizia civilă nr. 1482/A din 29 octombrie 2018, RO:CACLJ:2018:066.001482

122.1. Curtea de Apel Cluj, Secția I Civilă, Încheierea din 11 octombrie 2016

Dosar nr. 330/117/2016

S-a luat în examinare, în vederea pronunțării, apelul declarat de pârâțul TRIBUNALUL BOTOȘANI, respectiv apelul pârâtului MINISTERUL JUSTIȚIEI împotriva sentinței civile nr. 1578 din 17 mai 2016 pronunțată de Tribunalul Cluj în dosarul nr. 330/117/2016, privind și pe reclamanta intimată DICU MARIA și pe intimații pârâți CURTEA DE APEL SUCEAVA și CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII, având ca obiect acțiune în constatare.

Dezbaterea cauzei s-a consemnat în încheierea ședinței publice din data de 3 octombrie 2016, când s-a amânat pronunțarea pentru data de 10 octombrie 2016, reținându-se depunerea unui punct de vedere al Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la cererea de sesizare a CJUE pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare cu privire la interpretarea art. 7 din Directiva 2003/88/CE.

CURTEA:

I. Expunerea obiectului litigiului:

Reclamanta Dicu Maria, magistrat, a solicitat, în contradictoriu cu pârâții Tribunalul Botoșani, Curtea de Apel Suceava, Ministerul Justiției și Consiliul Superior al Magistraturii, să se constate că, la stabilirea duratei concediului de odihnă anual, perioada concediului de creștere și îngrijire a copilului în vârstă de până la 1 an de care a beneficiat în perioada decembrie 2014 - octombrie 2015 se consideră perioadă de activitate prestată.

II. Motivarea acțiunii:

Reclamanta a arătat, în motivare, că a efectuat în cursul anului 2014 concediul de odihnă integral și că, începând cu data de 01.10.2014 a întrerupt activitatea pentru a intra în concediul de maternitate de 126 de zile prevăzut de art. 2 alin.2 din H.CSM nr.325/2005, concediu care a durat până la data de 03.02.2015.

Începând cu data de 04.02.2015 și până la data de 16 septembrie 2015 a beneficiat de concediul pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 1 an prevăzut de art.2 alin.1 lit. a din OUG nr. 111/2010.

Întrucât soțul său nu a optat, conform art. 11 lit. a din OUG nr. 111/2010, să efectueze o lună din acest concediu, perioada s-a redus la 11 luni, astfel că totuși, pentru a rămâne alături de copilul său până la împlinirea vârstei de 1 an dar și pentru a valorifica dreptul la efectuarea concediului de odihnă pentru anul în curs, în intervalul 17 septembrie - 17 octombrie 2015 a solicitat și i s-a aprobat efectuarea concediului de odihnă pe anul 2015, care este de 35 de zile lucrătoare conform art.2 alin. 1 din H.CSM nr.325/2005.

În intervalul 17 septembrie 2015-17 octombrie 2015 a efectuat 30 de zile din acest concediu, astfel că a solicitat ca în zilele lucrătoare dintre sărbătorile de iarnă, respectiv: 24, 28, 29, 30 și 31 decembrie 2015 să i se aprobe efectuarea unei diferențe rămase din acest concediu.

Tribunalul Botoșani a informat-o că nu este corectă o asemenea solicitare, deoarece potrivit legislației actuale concediul de îngrijire a copilului până la vârsta de 1 an de care a beneficiat nu este asimilat de legiuitor perioadei de activitate prestată, astfel că nu mai are posibilitatea să mai primească decât un număr de zile de concediu de odihnă proporțional cu perioada lucrată din an - de care deja a beneficiat în perioada 17 septembrie - 17 octombrie 2015, când a primit în avans și 7 zile din concediul aferent anului 2016.

III. Apărările formulate de pârâți:

1. În apărare, pârâtul Consiliul Superior al Magistraturii a invocat excepția lipsei calității sale procesuale pasive, arătând că nu are nici calitatea de angajator și nici pe cea de ordonator de credite.

2. Pârâții Ministerul Justiției și Tribunalul Botoșani, prin întâmpinările depuse, au solicitat respingerea cererii ca neîntemeiată, arătând în esență că concediul de odihnă se acordă proporțional cu durata activității prestate efectiv, iar cât timp lucrătorul a optat pentru concediul de creștere și îngrijire a copilului această perioadă nu se ia în calcul la stabilirea duratei concediului de odihnă anual.

Fără a nesocoti principiile afirmate în jurisprudența CJUE, legiuitorul român a stabilit ce perioade nu afectează durata concediului de odihnă anual, printre care nu se numără concediul de creștere și îngrijire a copilului. În acest sens sunt și statuările CJUE în cauza C-486/08 care face referire la dreptul la concediu anual plătit dobândit în anul anterior nașterii copilului, precum și cauza C- 537/07 CJUE.

Dreptul la concediu de maternitate cât și la concediul de creștere și îngrijire a copilului de până la 2 ani se constituie în măsuri mai favorabile prin care se acordă o protecție sporită în raport de ceea ce garantează dreptul comunitar.

În plus, Hotărârea CSM nr. 1199/2015 nu poate înlătura de la aplicare dispoziții exprese ale legii.

IV. Asupra situației de fapt, instanța reține:

1. Reclamanta a efectuat integral concediul de odihnă aferent anului 2014, după care a intrat în concediu de maternitate de 126 de zile, efectuat în perioada 01.10.2014 - 03.02.2015.

În perioada 04.02.2015 – 16.09.2015 a beneficiat de concediul pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 1 an.

În intervalul 17.09.2015 – 17.10.2015 a efectuat 30 de zile din concediul de odihnă aferent anului 2015, fiindu-i aprobată solicitarea formulată în acest sens de către instanța unde funcționează.

Restul de 5 zile din concediul de odihnă aferent anului 2015, reclamanta a solicitat să îi fie acordate în zilele lucrătoare dintre sărbătorile de iarnă, respectiv: 24, 28, 29, 30 și 31 decembrie 2015.

Tribunalul Botoșani a respins această cerere și a informat-o că nu doar că nu i se va mai acorda acest rest, dar urmează a se aprecia și că a primit în avans 7 zile din concediul aferent anului 2016, întrucât nu putea să beneficieze de concediu de odihnă pentru perioada în care aceasta a fost în concediul de îngrijire a copilului până la vârsta de 1 an, legiuitorul neasimilând acest concediu cu o perioadă de activitate prestată.

2. Prin sentința civilă nr. 1578 din 17.05.2016, Tribunalul Cluj a admis acțiunea formulată de reclamantă în contradictoriu cu pârâții Tribunalul Botoșani, Curtea de Apel Suceava și Ministerul Justiției, cu motivarea esențială că similar perioadelor de incapacitate temporară de muncă, celor aferente concediului de maternitate și respectiv concediului de risc maternal, și concediul pentru îngrijirea copilului bolnav trebuie considerat perioadă de activitate prestată, întrucât are legătură cu timpul de lucru și nu cu timpul de odihnă, având, de asemenea, o altă finalitate decât concediul de odihnă, fiind determinat de împrejurări obiective și destinate să servească altor scopuri.

Este invocată ca argument hotărârea pronunțată de CJUE în cauzele conexe C-350/06 și C-520/06, respectiv cea pronunțată în cauza C-282/10, cu sublinierea că adoptarea de către legiuitorul român a unor măsuri mai favorabile prin care se acordă o protecție sporită în raport de ceea ce prevede legislația comunitară prin Acordul-cadru privind concediul pentru creșterea copilului nu poate aduce atingere dreptului garantat de concediu de odihnă.

Tribunalul subliniază că accentul trebuie să cadă pe interpretarea directivei în lumina textului și a finalității acesteia, pentru a se atinge rezultatul urmărit; dreptul la concediul de odihnă al angajaților aflați în situația reclamantei nu poate fi restricționat, iar împrejurarea că nu este prevăzut în legea internă în mod expres, ca perioadă de activitate prestată, concediul pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, nu poate fi interpretată în mod restrictiv, în sensul de a se elimina dreptul la concediul de odihnă, aceste forme de concediu având finalitate diferită.

V. Apelurile declarate împotriva sentinței civile nr. 1578/17.05.2016 a Tribunalul Cluj și apărările formulate

Împotriva acestei sentințe au formulat apel, în termenul legal, pârâții Tribunalul Botoșani și Ministerul Justiției, solicitând schimbarea sentinței în sensul respingerii acțiunii formulate, cu motivarea că dispozițiile art. 145 alin. 4-6 din Codul muncii au fost introduse tocmai pentru a se armoniza legislația

națională cu interpretarea dată de CJUE art. 7 din Directiva 2003/88/CE, în sensul că lucrătorul nu-și pierde dreptul la concediu de odihnă în cazul în care tot anul calendaristic el s-a aflat în concediu medical. Legiuitorul nu a introdus expres perioada aferentă concediului pentru creșterea copilului în sfera perioadelor considerate ca perioade de activitate prestată.

Or, timpul cât lucrătorul a optat pentru concediul de creștere și îngrijire a copilului nu se consideră perioadă de activitate prestată, astfel încât nu trebuie luat în considerare la acordarea concediului de odihnă, principiul fiind cel al proporționalității concediului de odihnă anual cu timpul efectiv lucrat.

Se subliniază, de asemenea, faptul că acest concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani depinde de voința salariatului interesat, spre deosebire de concediul de boală, cel de maternitate, care sunt independente de voința salariatului.

Reclamanta intimată, în întâmpinarea depusă în apel, arată că a crește un copil sănătos, nu numai unul cu probleme de sănătate, este un tip de activitate ce trebuie asimilată cu perioada de activitate prestată, corelativ cu jurisprudența constantă a instanțelor naționale, potrivit căreia munca femeii în gospodărie, ce include și creșterea copiilor, este o muncă și o contribuție la dobândirea comunității de bunuri.

Mai arată că în lipsa acestei munci prestate direct de mamă, munca unor bone angajate pentru creșterea/îngrijirea copilului este o muncă remunerată, concediul pentru creșterea copilului nefiind așadar un concediu voluptuar, la care un angajat ar putea sau nu apela pentru a-și completa timpul de odihnă. Concediul de creștere a copilului are aspectul de risc al contractului individual de muncă încheiat de angajator cu angajatele femeii, ce poate surveni și se efectuează din considerente obiective, ce țin de interesul superior al copilului, concediul de odihnă are aspectul de clauză independentă și obligatorie în contractul individual de muncă, protejând interesul personal și subiectiv al angajatului.

Mai consideră reclamanta că a priva o femeie care naște copii sănătoși de dreptul de a efectua integral concediul de odihnă aferent anului calendaristic în care reîncepe activitatea deoarece s-a odihnit în urmă cu un an sau doi ani suficient și are în prezent putere de muncă să realizeze și programul de serviciu și pe cel mai încărcat, de acasă, este și absurd, dar și discriminatoriu în comparație cu angajatele femeii care nu au născut copii, precum și cu angajații bărbați, descurajând orice inițiativă de consolidare a familiei prin nașterea de copii.

VI. Dispozițiile naționale aplicabile în speță:

- art. 10 din Codul muncii:

„Contractul individual de muncă este contractul în temeiul căruia o persoană fizică, denumită salariat, se obligă să presteze munca pentru și sub autoritatea unui angajator, persoană fizică sau juridică, în schimbul unei remunerații denumite salariu”.

- art. 49 alin. 1, 2 și 3 din Codul muncii:

„(1) Suspendarea contractului individual de muncă poate interveni de drept, prin acordul părților sau prin actul unilateral al uneia dintre părți.

(2) Suspendarea contractului individual de muncă are ca efect suspendarea prestării muncii de către salariat și a plății drepturilor de natură salarială de către angajator.

(3) Pe durata suspendării pot continua să existe alte drepturi și obligații ale părților decât cele prevăzute la alin. (2), dacă acestea sunt prevăzute prin legi speciale, prin contractul colectiv de muncă aplicabil, prin contracte individuale de muncă sau prin regulamente interne”.

- art. 51 lit. a) din Codul muncii:

„(1) Contractul individual de muncă poate fi suspendat din inițiativa salariatului, în următoarele situații:

a) concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani sau, în cazul copilului cu handicap, până la împlinirea vârstei de 3 ani;”.

- Art. 145 alin. 4-6 din Codul muncii:

„(4) La stabilirea duratei concediului de odihnă anual, perioadele de incapacitate temporară de muncă și cele aferente concediului de maternitate, concediului de risc maternal și concediului pentru îngrijirea copilului bolnav se consideră perioade de activitate prestată.

(5) În situația în care incapacitatea temporară de muncă sau concediul de maternitate, concediul de risc maternal ori concediul pentru îngrijirea copilului bolnav a survenit în timpul efectuării concediului de odihnă anual, acesta se întrerupe, urmând ca salariatul să efectueze restul zilelor de concediu după ce a încetat situația de incapacitate temporară de muncă, de maternitate, de risc maternal ori cea de îngrijire a copilului bolnav, iar când nu este posibil urmează ca zilele neefectuate să fie reprogramate.

(6) Salariatul are dreptul la concediu de odihnă anual și în situația în care incapacitatea temporară de muncă se menține, în condițiile legii, pe întreaga perioadă a unui an calendaristic, angajatorul fiind obligat să acorde concediul de odihnă anual într-o perioadă de 18 luni începând cu anul următor celui în care acesta s-a aflat în concediu medical”.

- Art. 2 alin. 1 și 2 din Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.325/2005, pentru aprobarea regulamentului privind concediile judecătorilor și procurorilor:

„(1) Judecătorii și procurorii au dreptul anual la un concediu de odihnă de 35 de zile lucrătoare, plătit. Acest drept nu poate forma obiectul vreunei renunțări sau limitări.

(2) Durata concediului de odihnă prevăzută în prezentul regulament este corespunzătoare activității desfășurate timp de un an calendaristic. La stabilirea duratei concediului de odihnă anual, perioadele de incapacitate temporară de muncă și cele aferente concediului de maternitate, concediului de risc maternal și concediului pentru îngrijirea copilului bolnav se consideră perioade de activitate prestată”.

- Art. 2 alin. 1 din OUG nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor:

„(1) Persoanele care, în ultimii 2 ani anteriori datei nașterii copilului, au realizat timp de cel puțin 12 luni venituri din salarii și asimilate salariilor, venituri din activități independente, venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură, supuse impozitului pe venit potrivit prevederilor Legii nr. 227/2015

privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, denumite în continuare venituri supuse impozitului, beneficiază de concediu pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani, în cazul copilului cu handicap, precum și de o indemnizație lunară”.

- Art. 11 lit. a din OUG nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor:

„Dreptul la concediul pentru creșterea copilului stabilit potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) se acordă pe bază netransferabilă persoanelor ai căror copii se nasc începând cu data de 1 martie 2012, precum și celor aflate în situațiile prevăzute la art. 8 alin. (2), începând cu această dată, în situația în care ambele persoane din familia respectivă îndeplinesc condițiile de acordare a acestuia, după cum urmează:

a) cel puțin o lună din perioada totală a concediului de creștere a copilului este alocată uneia dintre persoanele care nu a solicitat acest drept”.

- articol unic al Hotărârii Guvernului nr. 411 din 8 iunie 2016:

„Articolul 5 din Hotărârea Guvernului nr. 250/1992 privind concediul de odihnă și alte concedii ale salariaților din administrația publică, din regiile autonome cu specific deosebit și din unitățile bugetare, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 118 din 13 iunie 1995, cu modificările ulterioare, se abrogă”.

- Art. 5 din Hotărârea Guvernului nr. 250 din 8 mai 1992, republicată și actualizată, privind concediul de odihnă și alte concedii ale salariaților din administrația publică, din regiile autonome cu specific deosebit și din unitățile bugetare:

„(1) Salariații care au lipsit de la serviciu întregul an calendaristic, fiind în concediu medical sau în concedii fără plată acordate potrivit art. 25 alin. (3), nu au dreptul la concediul de odihnă pentru acel an.

(2) În cazul în care perioadele de concedii medicale și de concedii fără plată prevăzute la art. 25 alin. (3), însumate, au fost de 12 luni sau mai mari și s-au întins pe 2 sau mai mulți ani calendaristici consecutivi, salariații au dreptul la un singur concediu de odihnă, acordat în anul reînceperii activității, în măsura în care nu a fost efectuat în anul în care s-a ivit lipsa de la serviciu pentru motivele prevăzute la alin. (1)”.

- Art. 25 alin. 1-3 din Hotărârea Guvernului nr. 250 din 8 mai 1992 republicată și actualizată:

„(1) Salariații din administrația publică, din regiile autonome cu specific deosebit și din unitățile bugetare au dreptul la concedii fără plată, a căror durată însumată nu poate depăși 90 de zile lucrătoare anual, pentru rezolvarea următoarelor situații personale:

a) susținerea examenului de bacalaureat, a examenului de admitere în instituțiile de învățământ superior, curs seral sau fără frecvență, a examenelor de an universitar, cât și a examenului de diplomă, pentru salariații care urmează o formă de învățământ superior, curs seral sau fără frecvență;

b) susținerea examenului de admitere la doctorat, a examenelor de doctorat sau a tezei de doctorat, în cazul salariaților care nu beneficiază de burse de doctorat;

c) prezentare la concurs în vederea ocupării unui post în altă unitate.